І чужому научайтесь, Й свого не цурайтесь... Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 98. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 22-го ТРАВНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, MAY 22, 1975 No. 98. VOL. LXXXII.

В кінці цього тижня відбудеться ювілейний з'їзд УЛТПА

Ню Йорк. — Українське Лікарське Товариство Північної Америки (УЛТПА) відбуде тут від 23-26-го травня ц. р. в приміщеннях готелю „Амерікана" (7-ма евеню і 52 вулиця) свій Науковий Ювілейний З'їзд, присвячений 25-ій річниці існування Товариства. Реєстрація делегатів і гостей відбуватиметься: в п'ятницю від год. 3-ї по полудні до 8-ї вечора і в суботу від 8-ї ранку до 6-ї вечора. З'їзд підготовляє окремий Ювілейний Комітет, до якого входять: д-р Я. Восвідка — голова, д-р Р. Кравчук, д-р Б. Худьо, д-р Л. Кузьмак, д-р Р. Кисілевський, д-р Ю. Малецький, д-р Т. Шегедин. До Наукової комісії з'їзду входять: д-р В. Кіналь — голова, д-р Ю. Гной, д-р Л. Явний, д-р Л. Кузьмак і д-р О. Сохан.

В програмі Ювілейного З'їзду, між іншими, передбачено: привітальне слово голови Метрополітального Відділу УЛТПА д-ра Р. Кравчука і голови Крайової Управи д-ра Ю. Кушніра. Цього ж вечора відбудеться психіятричний і педіятричний панелі з доповідями численних лікарів - спеціялістів, а крім того будуть прочитані дві доповіді.

В суботу, другий день З'їзду, відбудеться між годинами 7.30 і 9 ранку ранній панель, модератором якого буде д-р В. Кіналь, а доповідачами — д-р М. Мігоцький, д-р Марія Фішер-Слиж, д-р О. Оришкевич, д-р Д. Кострубяк. О год. 9-й ранку розпічнеться З'їзд делегатів з таким порядком нарад; о год. 7.30 до 2-ї ночі відбудеться бенкет і баль для делегатів і запрошених гостей та широкого кругу громадянства.

В неділю перед полуднем учасники З'їзду візьмуть участь в Богослуженнях, а після полудня буде продовжуватися програма З'їзду. Цього ж дня увечорі буде спільна вечеря та розвагова зустріч.

Наукова частина Ювілейного З'їзду включає 37 наукових доповідей з різних ділянок медичної науки. Вступ на наукову частину З'їзду безкоштовний.

Під час З'їзду відбуватиметься виставка друкованих праць лікарів, спонзорована Секцією Дружин Лікарів при УЛТПА, Відділ Метрополітального Ню Йорку. Виставку фахово організував Український Науковий Інститут при Гарвардському Університеті.

Представники Капелі Бандуристів відвідали „Свободу", поінформували про пляни

Під час відвідин в редакції „Свободи" зліва: В. Тисовський, П. Китастий, ред. З. Снилик, маестро Г. Китастий.

Джерзі Сити, Н. Дж. — Після наскрізь успішного „концертового вікенду" капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка в Метрополітальному Ню Йорку - Ню Джерзі, її мистецький керівник та диригент Григорій Китастий відвідав редакцію „Свободи" в понеділок, 19-го травня, використовуючи одноденну перерву в концертовому турне Капелі, яке триватиме до наступної неділі, 25-го травня. Маестро Китастий прибув у товаристві двох членів Капелі — свого племінника та одного із заступників диригента, Петра Китастого, який рівночасно є відповідальний за доріст Капелі, та баса - соліста Володимира Тисовського.

В розмові з членами редакції „Свободи", маестро Китастий розповів про процес відмолоджування Капелі як мистецької одиниці, відмічуючи великий ентузіязм, з яким молоді бандуристи-співаки вивчають кобзарське мистецтво. За винятком літних місяців, — розповідав керівник цього передового українського ансамблю, — праця Капелі ведеться цілий рік, при чому проби відбуваються переважно в неділі, щоб дозволити молодим співакам - бандуристам з таких міст як Чикаго і Клівленд взяти в них участь. „Цей ентузіязм і ця посвята — вони ж мусять подорожувати 200-300 миль — є величезною заохотою для нас, старших членів Капелі", — говорив маестро Китастий, стверджуючи, що любов до української пісніта до українського національного інструменту — бандури серед молодих людей є запорукою тяглости Капелі. Це саме відноситься до молодих віком диригентів, говорив маестро Китастий, вказуючи на Петра Китастого, який не тільки що вишколює молодих бандуристів, але й сам є бандуристом - віртуозом і мистецьким керівником. Говорячи про репертуар, маестро Китастий сказав, що Капеля кладе наголос на ці речі, які „приглушуються, а то й цілком забороняється мистецьким ансамблям в Україні". Маестро Китастий відмітив, що крім нових українських пісень та композицій, Капеля плянує збагатити свій репертуар вже в найближчих місяцях кращими зразками американського мистецтва з уваги на святкування 200-річчя Америки, в яких Капеля плянує взяти участь в 1976 році. Бажанням маестра Китастого і Капелі — це виступати частіше перед не-українською публікою, яка, як правило, з великим захопленням зустрічала і зустрічає Капелю. Святкування 200-ліття Америки, говорив маестро Китастий, це непромияальна нагода вивести українську пісню на найвищий рівень — „що й є нашим найважливішим завданням, нашою місією".

Вкінці маестро Китастий висловив подяку організаторам цього чергового концертового турне Капелі, як і тим численним слухачам, які по береги заповнюють концертові залі.

Ще одна заява вірности Москві з боку українських комуністів

Київ. — На сторінках україномовних совєтських газет з 8 травня опубліковано „лист" до ЦК КПСС, Президії Верховної Ради СССР та Ради міністрів СССР від „учасників зборів, присвячених 30-річчю перемоги радянського народу у великій вітчизняній війні", які мовляв, звертаються до Москви „зі словами палкої вдячности і безмежної відданости до рідної Комуністичної партії і радянського уряду".

Серед багатьох подібних низькопоклонних заяв і декларацій, що їх в минулому складали українські комуністи перед Москвою від імени нібито всього українського народу, маємо тепер ще одну такого ж стилю заяву і „любови" і „непохитної вірности" і „священного почуття загальнонаціональної гордости і патріотизму". Ця остання заява пов'язана з запевнюванням, що „ми ще вище підносимо священний прапор ленінської дружби народів ... в непохитній єдності з російським народом, з усіма радянськими народами -братами". Крім того, в заяві є додаткове зобов'язання виконати і перевиконати накладені на Україну Москвою сільськогосподарські та промислові виробничі пляни, а також всебічно підтримувати внутрішню і зовнішню політику ЦК КПСС, його Політбюра та ... „особисто генерального секретаря ЦК товариша Леоніда Ілліча Брежнєва".

Літературні нагороди в Україні приділюють росіянам

Київ. — „Літературна Україна" з 6-го травня опублікувала підсумки республіканського конкурсу на кращу художньо-документальну повість „про сучасника" роз писану вкдавництвом „Дніпро". Завданням конкурсу було „двигнути" на передове місце нових стахановців чи, як каже „Літературна Україна", „передовиків та новаторів виробництва, героїв дев'ятої п'ятирічки".

Жюрі розглянуло близько п'ятдесят надісланих творів і вирішило присудити премії: „першу — письменникові Петру Северову за художньо-документальну повість „Власеліни камня"; другу — журналістові Богдану Вересу за художньо-документальну повість „Сонячна теорема" — про видатного радянського вченого-математика М. М. Боголюбова; третю — письменникові Олексію Дмитренкові за повісті „Увіходимо в полум'я" та „Серед лісів". Заохочуючі премії жюрі присудило черкаському журналістові Миколі Шапошніку за документальну повість — „Доля" про героя соціялістичної праці доярку Валентину Левчик та авторам з м. Жданова Миколі Жихарєву, Віктору Верєнікіну, Леонідові Старих за документальну повість „Біографія подвига".

Отже на сім авторів, чотирири — як можна припускати, росіяни, дах хоч і писали українською мовою, але про російських вчених, і тільки один нагороджений автор писав українською мовою і про події, які мали місце в Україні.

Совєтському героєві Другої світової війни відібрали пенсію

Москва. — „Ню Йорк Таймс" з 19-го травня інформує, що міністерство військових справ СССР повідомило полковника червоної армії героя Другої світової війни, відзначеного багатьома медалями за заслуги і геройські вчинки Єфима Давидовича, що його позбавляється офіцерської пенсії. Полковник Є. Давидович, який живе постійно в Мінську, Білорусія, відійшов з чинної служби в армії в 1971 році після кількох серцевих атак. Жидівські джерела за кордоном твердять, що причиною позбавлення Є. Давидовича пенсії була його аплікація на виїзд до Ізраїлю, яку, до речі місцева влада відкинула. Полк. Є. Давидович обвинувачує тепер совєтський уряд, що він веде постійну політику супроти осіб жидівської національности.

Демографічні проблеми в Бескидах і справи українського поселення

Варшава. — Польське видавництво Оссолінеум опублікувало недавно дослідну працю Марії Бернацької п.з. „Постання нового селянського суспільства в Бескидах", в якій авторка, пишучи про зміни у переміщенні населення після Другої світової війни, між іншим каже таке: „З Польщі на Україну виїхало 500 тис. українців, а залишилося на постійно 300 тисяч. На західні і північні землі Польщі переселено понад 33 тисячі сімей, загальною кількістю 137 тисяч осіб. Найбільше переселено з Сяноцького повіту, а найменше з Горлицького. Українське населення загалом було переселене з 12 повітів. Не зважаючи на великі зміни в Бескидах, деяке число українського населення там залишилося, або повернулися переселенці з заходу".

Авторка при тому подає докладну карту розселення українців у південносхідніх районах Польщі до виникнення історичних змін після Другої світової війни.

В СССР не переслідують жидів – твердить совєтський представник

Москва. — Михаїл Соломенцев, голова Ради Міністрів Російської СФСР, заявив американським губернаторам, які тепер відвідують Совєтський Союз, що закиди щодо переслідування жидів в СССР є „тільки видумкою буржуазної преси". Він також сказав, що в Совєтському Союзі існує рівноправність всіх національностей і тому всілякі твердження про переслідування будь-кого за його національну приналежність є безпідставні. Американські губернатори, які відбувають 10-денну поїздку по СССР це: Келвин Л. Ремптон із Юта, Арч А. Мор із Західньої Вірджінії, Роберт Д. Рей з Айови, Петрик Лусі з Висконсину, Марвин Мандел із Меріленду, Венделл Р. Ендерсон із Міннесоти, Томас П. Салмон із Вермонту та Ричард Ф. Кнейп із Південної Дакоти. Під час цієї поїздки американські губернатори мають відвідати деякі республіки Совєтського Союзу, в тому правдоподібно й Україну.

ЛЬВІВСЬКІ АРТИСТИ ВИСТУПАЮТЬ У ШВАЙЦАРІЇ

Женева. — „Радянська Україна" з 14-го травня інформує, що Львівський ансамбль українського народного танку „Весна" перебуває тепер на гостинних виступах у Швайцарії. Швайцарська преса дала високу оцінку ансамблеві.

У ДРУГОМУ ДНІ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ВИЧЕРПАНО ДЕБАТИ НАД ЗВІТАМИ ТА ВІДПОВІДІ

Союзівка, Кергонксон. — Другий день нарад Головного Уряду Українського Народного Союзу у вівторок 20 травня був всеціло заповнений дебатами над звітами головних урядовців, зокрема членів Головного Екзекутивного Комітету, та відповідями на запити і завваги дискутантів. У дебатах взяли участь майже всі учасники нарад, заторкуючи багато актуальних справ із усіх ділянок активности Українського Народного Союзу: організаційної, фінансово-господарської, видавничої та загальногромадської. Багато уваги віддано зокрема організаційним справам та справі дому УНСоюзу. На запити і завваги відповідали звітодавці.

З НАГОДИ РОКУ ЖІНКИ

Головний Уряд Українського Народного Союзу, мавши на увазі заплановані і ведені Світовим Конгресом Вільних Українців, Світовою Федерацією Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) та крайовими жіночими і загальними організаціями акції для прославлення жінки - борця і жінки - страдниці в поневоленій Україні, вже на початку своїх річних нарад в понеділок 19 травня, на пропозицію заступниці головного предсідника пані Марії Душник та головного контролера проф. д-ра Богдана Гнатюка, рішив ці акції всеціло підтримати та мати їх на увазі у своїх річних нарадах і рішеннях. Це тим більше, що великий відсоток членства УНСоюзу становлять жінки, які відіграють також видатну ролю у проводі і праці Українського Народного Союзу.

НАРАДИ КОМІСІЙ

Третій день нарад, середа 21 травня, був повністю присвячений на наради обраних комісій. Працювали наступні комісії: Фінансова, Організаційна, Стипендійна, Канадських справ, Культурно - освітніх справ з підкомісіями: Публічних зв'язків, Жіночих справ та Дослідного Інституту, Спортових справ і молоді та Сеньйорів.

ПРИВІТАННЯ ПЕРВОІЄРАРХАМ, ЛИСТ ДО БІЛОГО ДОМУ

У першому дні нарад 19 травня, Головний Уряд Українського Народного Союзу одноднупно рішив вислати привітальні телеграми Патріярхові Української Помісної Католицької Церкви Блаженнішому Йосифові та Первоієрархові Української Автокефальної Православної Церкви Владиці Митрополитові Мстиславові.

Вітаючи Патріярха Йосифа, Головний Уряд УНСоюзу висловлює Йому свій подив та повну підтримку у Його змаганнях, які довели до організаційного завершення УПКЦеркви, та висловлює надію, що Вселенський Архиєрей Папа Павло VI признає історичну вартість та заслуги УПКЦеркви і офіційно поблагословить Його, як першого Патріярха УПКЦеркви. У телеграмі до Владики Митрополита Мстислава Головний Уряд УНСоюзу висловлює свою радість із завершення 33-го року Його проводу на владичому престолі та бажає Йому дальших успіхів і многих літ.

Головний Уряд УНСоюзу у телеграмі до президента Джералда Форда висловлює свою „сильну підтримку" для недавньої рішучої акції з метою звільняти захоплений камбоджеськими комуністами американський корабель „Маягуез" з залогою, згадуючи при цьому, що ми, як громадяни українського роду, вповні здаємо собі справу із загрози світового комунізму. Нашому народові в Україні, — сказано в телеграмі, — ще й сьогодні відмовляється найосновніших прав людини та жорстоко переслідується всіх тих, які цими правами хотіли б покористуватися.

Г. Ярмоленко таки остався на Заході

Аделайда, Австралія. — У свій час голосною була справа совєтського музиканта-скрипаля Григорія Ярмоленка, який в половині 1974 року викликав сензацію в австралійській пресі тим, що після виступу на конкурсі в Перт зголосився на поліції і заявив, що не бажає повертатися до СССР. Небавом однак, після розмови з представниками совєтської амбасади і своїм учителем, Ярмоленко змінив думку і тоді австралійський уряд військовим літаком перевіз його до Гонконгу, звідкіля він мав виїхати до СССР.

Пройшло з того часу 7 місяців і несподівано австралійська преса помістила нову „сензацію": Г. Ярмоленко приїхав до Австралії на постійний побут разом з родиною, користаючи з тієї обставини, що його мати жидівського походження.

Бабин Яр перетворять у заповідник

Москва. — Ройтерс інформує з Москви за пресовою агенцією Новості, що місце масового вбивства Бабин Яр, що біля Києва, в якому було поховано майже 200.-000 жертв нацистського злочину, в основному жидів і українців, буде проголошене заповідником, і звичайний пам'ятник, який сьогодні стоїть на місці вбивств, замінить величавий монумент проєкту українського скульптора Михайла Лисенка. Роботи над монументом, згідно з цим повідомленням, мають бути закінчені до кінця вересня цього року. Заповідник охоплюватиме 19 акрів навколо монументу.

У зв'язку з цим повідомленням треба відзначити, що у Бабиному Ярі розстріляно них могилах велике число членів похідних груп і провідного активу обох фракцій Організації Українських Націоналістів.

В Ірані комуністичні терористи застрілили двох американських старшин

Тегеран. — Згідно з радіовими повідомленнями тут виконано ранком 21 травня атентат на двох американських старшин, які були якраз в дорозі до праці. Атентатчики заатакували автомобіль із старшинами з машинових пістоль і пострілами їх повбивали. Тегеранська поліція повідомила, що атентант є вчинком місцевої комуністичної терористичної групи. Американські старшини були на відрядженні в Ірані і працювали там інструкторами іранської армії.

В Конґресі внесено нову резолюцію в обороні Валентина Мороза

Валентин Мороз

Вашінґтон. — Республіканська конгресменка Міллісент Фенвик із Ню Джерзі та республіканський конґресмен Джек Кемп із Ню Йорку 16-го квітня ц.р. внесли в Палаті Репрезентантів нову резолюцію в обороні Валентина Мороза. Текст резолюції ч. 399 такий:

„З уваги на те, що Валентин Мороз, історик, письменник і речник культурної інтеґральности українського народу тепер ув'язнений в Совєтському Союзі під закидами антисовєтської аґітації та пропаґанди; та

З уваги на те, що в його хоробрих намаганнях зберегти і оборонити права українського народу та культуру України та захистити принципи основних людських прав Валентин Мороз тільки покликався на права, ґарантовані йому Конституцією Союзу Совєтських Соціялістичних Республік; та

З уваги на те, що Гарвадський Університет запросив Валентина Мороза в академічному році 1975-1976 включитися в працю Українського Наукового Інституту при Гарварді:

Отже тому нехай буде вирішено, що Палата Репрезентантів закликає Президента виявити стурбовання Уряду З'єднаних Стейтів питанням безпеки і свободи Валентина Мороза, історика, письменника і речника в справах культурної інтеґральности українського народу."

Ця резолюція була передана Комісії для закордонних справ Палати Репрезентантів, а копії резолюції мали бути передані президентові Джералдові Фордові та державному секретареві Генрі Кіссінджерові.

Кіссінджер і Громико закінчили першу фазу розмов, визначили наступну зустріч

Відень, Австрія. — Державний секретар ЗСА Генрі Кіссінджер і міністер закордонних справ СССР Андрей Громико закінчили тут „успішно", першу фазу розмов у Відні і визначили чергову зустріч, яка повинна відбутися в липні в одній з европейських країн. Темою розмов, було, як поінформував Г. Кіссінджер, скорочення стратегічної атомової зброї згідно з попереднім домовленням між президентом Фордом і генеральним секретарем ЦК КПСС Брежнєвом у Владивостоці. На порядку нарад стояли також інші справи, в першу чергу підготова кінцевої фази Европейської конференції для справ безпеки і проблема Середнього Сходу та Женевської конференції для справ безпеки і проблема Середнього Сходу та Женевської конференції. Щодо Европейської конференції, то узгіднено, що вона буде першою справою під час чергової зустрічі Громика з Кіссінджером. Заторкуючи тільки загально арабсько - ізраїльський конфлікт, Громико настоював, щоб у Женевській конференції, яка правдоподібно відбудеться осінню ц. р., брали участь представники Палестинського Визвольного Фронту, очолюваного Арафатом. Він однак, не настоював на їхній участи у всіх фазах конференції, а тільки тій, яка буде обговорювати арабсько-ізраїльський конфлікт.

Речник Кіссінджера Роберт Андерсон заявив у вівторок 20-го травня на пресовій конференції, що американська делеґація дала до зрозуміння Громикові, що політика детанту може бути захитана, коли Москва захоче використовувати перемогу комуністів в Камбоджі і Південному В'єтнамі для своїх цілей. Це має сказати також Громикові Г. Кіссінджер.

В середу Кіссінджер прибув до Бонну, де переведе розмови з канцлером Німеччини Гельмудом Шмідтом, а після того ще перед поворо- до ЗСА відвідає Туреччину. том до ЗСА відвідає Туреччину.

Брежнєв таки хворий, інформують з Москви

Москва. — Закордонні кореспонденти повідомляють, що генеральний секретар ЦК КПСС Л. Брежнєв не буде займатися службовими справами упродовж наступних трьох тижнів з уваги на те, що у тому часі переходитиме лікування. Деякі амбасади в Москві мали одержати повідомлення, що у ближчих тижнях Брежнєв не появлятиметься при ніяких офіційних нагодах, бо проходитиме лікарські обслідування.

Згідно з передбаченим пляном, Брежнєв мав би виступити ще перед виборами в депутати 15 червня у своїй виборчій окрузі в Москві, але його виступ досі не підтверджений. Як відомо, Л. Брежнєв останній раз виступав на зборах з нагоди відзначування 30-ої річниці закінчення Другої світової війни. Зимою минулого року він, як повідомляли, мав хворіти упродовж семи тижнів.

Місто Ню Йорк започатковує святкування 200-ліття ЗСА

Ню Йорк. — Місто Ню Йорк, як інформують офіційні міські чинники, розпочне в четвер, 22-го травня ц. р. окремою програмою святкування 200-ліття Американської Незалежности. Торжества відбудуться в приміщеннях ратуші о год. 11.30 перед полуднем, а саме святкування триватиме 18 місяців. Після короткого вступного слова мейора Абрагама Біма, якого супроводжуватимуть представники академічного світу, духовенство і члени найвищого стейтового і міського суду, виступить хор і симфонічна оркестра, а заслужений професор Рокефеллерівського університету д-р Рене Дюбас розповість про етнічний склад населення міста. В програмі виступлять артисти Маріянна Андерсон, солістка Метрополітальної опери Мерилин Горн, а політичний коментатор Волтер Кронкайт прочитає Декларацію Незалежности. В часі виконання Мерилин Горн пісні „Моя Батьківщино" в місті дзвонитимуть усі церковні дзвони і буде вистрілено 50 гарматніх сальв.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

22-ге Травня в Україні

Місяць травень зібрав у собі багато річниць, багато подій всеукраїнського значення і він пов'язаний нерозривно з великими і світлими іменами нашої історії, наших визвольних змагань і трагічними подіями.

Окремого і особливого значення в Україні сьогодні є дата 22-го травня, коли в Києві, Львові, Дніпропетровську, Одесі і по всій широкій Україні збираються вже кільканадцять років українські патріоти схилити своє чоло в пошані перед пам'ятником Пророкові України, Тарасові Шевченкові. Ідеться про те, що в цей пам'ятний весняний день, сто чотирнадцять років тому, перевезено тіло Шевченкове з чужого Петербурга на рідну батьківщину, до Києва, щоб відтак поховати тлінні останки Поета в Каневі над Дніпром.

І якраз тому українська творча молодь, — найкращий елемент народу, що ним пишалася б кожна країна, — почала традицію зібрань в той день під пам'ятником Шевченка, який для неї став „совістю і законом".

Збираються вони вже другий десяток років, і напевно цього року, як минулого і передминулих, вийдуть відважні, і їх, так само як їхніх попередників переслідуватимуть за пошану до Кобзаря. Про це пише найновіший „Український Вісник" ч. 7-8, подаючи списки переслідуваних українців у роках 1973-74 і стверджуючи, що справжня причина звільнень з праці їх є це, що вони „зфотографовані кагебістами біля пам'ятника Т. Шевченкові 22 травня"...

Що ж такого страшного містить в собі ця дата? На це дає відповідь сам окупант України, мовляв, 22-го травня нагадує молоді 22-го січня — День української незалежности, а місяць травень в загальному трагічні для України травневі дні, коли загинули Головний Отаман Симон Петлюра та провідник Організації Українських Націоналістів полковник Євген Коновалець.

Не входячи в таку чи іншу інтерпретацію дати 22-го травня, ми відзначаємо цей день разом з нашими братами й сестрами в Україні, пам'ятаючи про Шевченка і його Заповіт.

Наступ на Церкву не припиняється

Совєтські чинники у своїй пропагандивній кампанії у світі постійно говорять про „свободу релігії" в СССР і про те, що кожен совєтський громадянин може вільно і без ніяких перешкод бути прихильником якогось „культу". Мало того, все це навіть записане в конституції СССР і конституціях совєтських республік, де чимало є мови про „права людини". Теорія, однак, — це одна справа, а вимоги практичної совєтської політики — друга. Вислів цьому дав останнім часом „Український історичний журнал" ч. 2, 1975 р., на сторінках якого опубліковано статтю, що дає вказівки, як висвітлювати „на уроках історії СРСР підступну діяльність Греко - Католицької Церкви".

У цій статті питання „свободи релігії" чи „культу" поставлено у цілком іншій площині, представляючи Церкву взагалі, а Українську Католицьку Церкву зокрема, як непримиренного ворога совєтської системи, як знаряддя „антикомунізму" і „антирадянщини". Займаючи таку позицію, автор статті розвиває цілий плян наступу на цього „ворога" і накреслює форми і методи активного поборювання Церкви у совєтських школах.

Очевидно, коли в статті говориться про навчання історії і про те, щоб в рамках цього навчання висвітлювати „правдиве" обличчя Церкви, то не йдеться тут ні про якусь історичну правду, ані про справді об'єктивне з'ясування історичних фактів. Під цим оглядом згадана стаття є клясичним зразком топтання історичної правди, викривлювання і фальшування фактів та достосовування їх до поточних вимог совєтсько - російської антирелігійної і антицерковної політики.

Стаття виявляє, яку вагу кладуть совєтські офіційні чинники до того, щоб прищепити шкільній молоді зневагу і ненависть до релігії і Церкви, щоб показати Церкву, як „речника найчорнішої реакції і найлютішого ворога свободи і щастя людини". Наголос покладений на викорінення будь-якого сантименту до формально скасованих в Україні Греко-Католицької і Української Автокефальної Православної Церков, мовляв, вони були речниками „українського буржуазного націоналізму". Але що найважливіше, зі статті пробивається виразний страх, що ці дві Церкви можуть знову відродитися, не зважаючи на ввесь стосований щодо них терор.

В. Чапленко

БІЛОДІДОВА „ТЕОРІЯ ДВОМОВНОСТИ" В ДІЇ

Дехто може сказати, маючи на увазі теперішню нагальну русифікацію України та всіх інших т. зв. союзних чи автономних республік у т. зв. СССР, що, може, було б краще говорити тепер про брежнєвську політику двомовности, але я вважаю, що я визначив свою тему правильно. Адже, поперше, це І. Білодід ще за Хрущова, на київській мовній конференції 1963 р., на якій інші учасники мали змогу протестувати проти цього безглуздя, виступив з „обґрунтуванням" цієї „теорії" (див. про це в моїй кн. „Мовна політика большевиків на Україні в 1950-1960-их рр.", стор. 56-57, 74-75), а подруге, не хто як він тепер „труждається" вже у всесоюзному маштабі для її здійснення. От ув останньому за 1974 р., 6 числі журналу „Мовознавство", у відділі „Хроніка" надруковано інформацію про конференцію на тему „Науково - технічна революція і функціонування мов світу", що відбулася в Москві 25-27-го червня 1974 р., а „відкрив ту конференцію академік І. К. Білодід", і його „Вступне слово" надруковане в цьому числі „Мовознавства". І ось що можна прочитати в цьому його „Слові": „І цих умовах (в умовах „науково - технічної революції" — В. Ч.) величезного соціяльного значення набувають проблеми білінґвізму, двомовности, компонентом яких є одна з мов міжнаціонального й міжнародного спілкування (взаємлення! Я тут виправив і правопис — В. Ч.). Звичайно, мені можна було б далі й не цитувати Бімодідового „Слова", бо читачі легко могли б догадатися, яку мову має на увазі „наш" академік у ролі „компоненту... міжнаціонального й міжнародного спілкування", але я таки наведу дещо з його „вказівок" щодо русифікації неросійських мов у зв'язку з „науково - технічною революцією", а фактично вимантачуванням у „капіталістів" секретів наукової технології. Спочатку він написав так: „Досвід національно - мовного будівництва в СРСР, практика життя народів нашої країни (? — В. Ч.), яка реалізує розквіт усіх національних мов і поряд з цим, дію російської мови як мови міжнаціонального спілкування народів Радянського Союзу, другої рідної мови (от бачите! — В. Ч.), добровільно обраної радянськими народами на цю роль, мови міжнародної дії (уже в світовому маштабі! — В. Ч.) є най - важливішим внеском у розквіт мов і культур народів світу, у теорію мовознавства" А потім він „оглянувся назад": „Радянські лінґвісти, які брали участь у так званому мовному будівництві 20-их років (зверніть увагу на оце „так зване" — В. Ч.)... не передбачали заміни фонологічних систем одних мов фонологічними системами інших, лексико-семантичних систем молодописемних мов лексико - семантичними системами старописемних мов" (стор. 93). Як бачимо, Білодід засуджує большевицьку мовну політику 20-их років, коли влада ще не втручалася у звукову, граматичну та лексичну будову національних мов, і висуває тепер можливість заміни навіть звуків у національних мовах російськими. У нього вже немає мови навіть про облудне „взаємозбагачення" мов як це було в його ранньому варіянті „теорії двомовности"! Це вже, справді, дальше „удосконалення" русифікації мов поневолених народів.

Але з огляду на мою тему я не буду заглиблюватися в „теоретичні" викрутаси цього посіпаки московського імперіялізму, які не мають нічого спільного з мовознавством, — я хочу показати на відомих мені фактах, як тепер здійснюють цю його „удосконалену теорію двомовности" на Україні, яка вона в дії. Нещодавно я читав в одній із наших газет, трохи чи не в газеті „Новий шлях", спогади одного з наших туристів, що побував у Києві на фестивалі шкільних хорів, де він почув виконання якоїсь там російської пісні з доточеним до неї „Реве та стогне Дніпр широкий"... Кілька тижнів тому я купив собі платівку, що її поширює серед наших еміґрантів московська „Международная книга", з написом на графічно - гарно, в українському стилі оформленім пакеті „Українська музика". Та коли я поклав її на програвач, то не тільки почув переважно музику російських композиторів та спів російських співаків, а й чудернацький дует — не дует Штепселя й Тарапуньки із кінофільму „Штепсель женить Тарапуньку", в якому перший співає російською мовою, а другий — українською. „Штепсель" — Ю. Березін, а „Тарапунька" — Ю. Тимошенко. Це ті Штепсель і Тарапунька, що проти їхніх естрадних виступів протестували в 60-их роках наші діячі, оскільки це тоді вже була спроба здійснювати так „теорію двомовности". Та їх, як бачимо, не тільки не роз'єднали, а ще й „з'єднали" у кінофільмі, прикинувши їм до виконання гидку, неукраїнську мелодію, що її скомпонував якийсь О. Сандлер. Справляє прикре враження факт, що в той час, як Штепсель співає з такою московською вимовою, що вона українцеві й рота роздерла б, якби він спробував так вимовляти, а Тарапунька так вимовляє українські слова, немов би в нього в роті галу-

(Продовження на стор. 4-ій)

Леся Лисак

У СУСІДІВ

Американська фірма влаштовує для членів своєї управи вечерю. Вечеря відбувається у люксусовому ресторані. Її попереджує так звана „коктейл парті", під час якої грає спеціяльно замовлений піяніст. Він грає так гарно, що протискаюся поміж гуртом розбавлених співробітників, щоб поглянути, хто це такий. Та, побачивши заросле обличчя, вуси, бороду, довге волосся, мій зір неохоче відвертається. Вже надоїла нехлюйна, патлата „мода"! Проте, очі все ще схоплюють щось неочікуване: На голові цього молодого здорового чоловіка, чорніє традиційна жидівська ярмурка! Така сама, яку запам'ятала з дитинства у галицьких містечках і селах. Це міняє враження: отже це не є модний патлач, який своїм виглядом протестує проти чогось, чого він сам не розуміє, — це правовірний, чи як тут кажуть, ортодоксальний визнавець своєї старої релігії, для якого вуси й борода є такою самою признакою приналежности, як і ця ярмурка на голові. І він це явно маніфестує, не зважаючи на те, що тут він є платним виконавцем розвагової частини вечері.

За плечима чую тихі коментарі: „це дуже правовірний молодий чоловік". У цих словах нема насмішки над, здавалося б, перестарілими традиціями, до яких належить ярмурка. Якраз навпаки. Слова звучать наче признання, що хтось так вірно придержується приписів свого віровизнання.

У фірмі є всього кілька урядовців жидівської віри. У щоденній праці вони нічим не відрізняються від інших. Але коли приходять їхні релігійні свята, відразу кидається у вічі ця „маленька різниця": вони не приходять тоді до праці! І ніхто, повірте, ніхто не дивується, що, наприклад, їхній Новий Рік припадає восени... Їм серйозно бажають „щасливого Нового Року". Щобільше — перед жидівськими святами фірма пригадує „баєрам", тобто тим, що роблять закупи для фірми, щоб не вибиралися в той час до Ню Йорку, бо нічого не полагодять. І це діється в комерційному світі, який не знає ніяких сантиментів, і в якому все міряється всемогутнім доляром і прибутком!

Секретаркою президента фірми, яка очолює канцелярію екзекутиви, є симпатична пані грецького походження, вже тут народжена. Вона перфектно володіє англійською мовою в слові й письмі (інакше б не дістала такого становища!) проте я чула не раз, як вона розмовляє зі своєю старенькою мамою по-грецьки! І знову — це нікого не дивує. Якраз навпаки — на обличчях інших секретарок запримічую наче легку заздрість, що вона знає ще й мову, якої вони не годні збагнути! Те саме стосується теж її святкувань. Хоч шеф фірми дуже суворий і нерадо признає додаткові звільнення з праці, його не дивує те, що Різдво його секретарки припадає два тижні після того, як всі вже відсвяткували американський „Крісмас". У цей день вона теж не приходить до праці, зате дістає додаткові побажання й дарунки.

У крамниці, як і в цілому місті, відносно мало працівників ірляндського походження. Але день патрона Ірляндії, святого Патрика, виглядає так, наче б всі нагло стали ірляндцями! Як відомо, національним ірляндським кольором є зелений колір, тож всі приходять того дня в зелених блюзках чи суконках, чоловіки в зелених сорочках, краватках, або бодай пришпилюють до грудей зелений листок.

У місті є багато поляків, які за їхнім дідівським, чи ще прадідівським звичаєм, святкують і Великодній Понеділок, званий „дингусом". Це те, що в нас „обливаний Понеділок". Чи обливаються вони по-давньому водою, — не знаю, зате знаю, що у багатьох підприємствах цей день зветься „поліш галідей" і робітники польського походження теж звільнені з праці. У підприємствах, де працює багато поляків, робітничі унії подбали, щоб цей день був платний...

У фірмі є дуже багато працівників італійського походження. Усі вони тут народжені, проте переважаюча більшість добре знає італійську мову. Заряд крамниці дуже з цього вдоволений, бо вони служать перекладачами для покупців, які слабо знають англійську мову. Та це не найважніше: головне те, що між італійськими працівниками панує подивугідна солідарність. Раз хтось італійського роду, тим самим він для другого італійця „ґуд ґай", приятель. Мені невідомий випадок, щоб один італієць пошкодив другому на праці. Якраз навпаки, вони собі взаємно допомагають, один одного захищають.

Мимоволі насуваються аналогії. У багатьох відношеннях у нас є краще. Святочні вечері, звані тепер залюбки „бенкетами", починаються і кінчаються загальною молитвою. Це має глибшу вимову від однієї ярмурки на голові молодця.

Український день, роковини проголошення Незалежности, відзначається достойніше, як тільки зеленим ірляндським листком при сьдязі. У той день на ратушах чи пак „сіті голл", пишаються наші національні прапори, а посадники міст пригадують усім мешканцям про наші змагання за Волю.

Та як воно є в нас з деякими іншими справами? Я вже так давно бачила українця, який, проходячи попри нашу церкву, скинув би капелюха, як це робили його батьки й діди на рідній землі. Не думаю, що хтось із посторонніх вважав би цей жест „зацофаністю", — адже з ярмурки ніхто на комерційній „парті" не насміхався! Я б теж воліла не чути, як двоє українців, які розмовляють рідною мовою, переходять раптом на „тутешню", і то доволі ламану, щоб їх не вважали „іншими". Секретарка у комерційному підприємстві не боїться розмовляти зі своєю мамою мовою, якої ніхто не розуміє... Я б воліла не чути, як мати кличе свого сина Василька „Волтером", бо... це „краще" звучить. Я б хотіла, щоб Василько, чи пак „Валтер", знав рідну мову бодай так, як нею розмовляють продавці італійського роду у крамниці.

Та найголовніше: як це було б добре, коли б кожний українець, без огляду на релігійні переконання, походження, партійну чи ще там якусь приналежність, був для другого українця приятелем саме тому, що вони обидва українського роду! І щоб єдність, про яку стільки пишемо, говоримо й співаємо, стала врешті - решт щоденною життьовою практикою...

У 25-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ЛІКАРСЬКОГО Т-ВА ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

НАУКОВА ЧАСТИНА З'ЇЗДУ УЛТПА

Написав д-р В. Кіналь

1

Звичайно святкуємо ювілеї, улаштовуючи бенкети, виголошуючи привіти і промови, та евентуально поєднуємо це з деякими мистецькими виступами. Цьогорічний Ювілей, що його святкуватиме Українське Лікарське Товариство з нагоди двадцятип'ятиліття існування, матиме дещо інший характер.

В першу чергу буде він пов'язаний зі з'їздом делеґатів Товариства, на якому станеться помітна подія — передання Головної Управи Товариства з Ню Йорку до Чікаґо, де нові люди — громадські діячі цього осередку поселення переберуть керму Товариства в свої руки.

Всі ці активності будуть відбуватися в днях 23-25 травня (т. зв. Меморіял Дей) в Ню Йорку. Вибрано Ню Йорк саме тому, що для родин делеґатів і запрошених гостей буде можливим побувати в цьому велетенському місті, відвідати музеї, театри та ґалерії, зробити закупи, а при бажанні відбути одну - дві прогулянки поза місто, чи поїздку поромом довкруги міста.

Осідком є в'ятковання двадцятип'ятиліття вибрано великий готель „Американа", який відносно дещо дешевший від інших нюйоркських, а при тім великий та вигідний і на конференції, і для приміщення родин лікарів та гостей, що, як вже заповідається, вибираються на цей час до Ню Йорку.

Очевидно, що на цьому з'їзді будуть ювілейні доповіді наших громадських діячів, які розкажуть про історію Товариства, його основоположників, визначних науковців та діячів. Буде бенкет та товариська зустріч, а в неділю відправляться Богослуження за успіх для нової управи та за спокій душ померлих членів Т-ва. Проєктується також улаштування виставки книжок та інших видань, авторами яких були лікарі.

Велику частину часу в цих трьох вибраних днях призначено на наукову частину. Це до певної міри новий почин в житті Лікарського Товариства, бо досі наукові конференції Т-ва займали окремий час і відбувались звичайно щодва роки. Потребу зорганізування наукової частини відчувають головно ті лікарі, що потребують набувати кредити для післяградуаційних студій. Має це й інше значення психологічно-пропаґандивного характеру — і серед нашого середовища, і для чужих.

Як виглядає організація наукових доповідів під час святкувань двадцятип'ятиліття?

На загальні збори делеґатів призначено цілий день, а проміжки часу вранці та увечері і цілу неділю по полудні призначено на доповіді. При цьому треба зазначити, що йдеться про це, щоб в цих доповідях взяло участь якнайбільше число з-поміж громадянства, бо доповіді, хоч суто наукові, будуть теж укладені так, щоб могли бути доступними і загальній публіці. Ідеться про нав'язання контакту поміж лікарями і проблемами сьогоднішньої медицини та загалом громадянства. Вступ на доповіді вільний і час для них визначений дуже докладно. Між доповідями будуть короткі перерви, під час яких входитимуть до залі нові слухачі, щоб не перешкоджати доповідачам під час викладів. На доповідачів запрошено лікарів - науковців, імена яких часто говорять самі за себе.

Докладніший опис програми

Хотіли б ми в цікавий та приступний спосіб представити програму наших наукових доповідів та панелів, щоб дати змогу громадянству познайомитись ближче з їхнім змістом та вартістю. Перші наукові доповіді

(Продовження на стор. 4-ій)

ЛИСТИ ДО МАТЕРІ

Написала Дарія Дика

„Листи до матері" — це автентичні листи, писані в 1970-их роках студенткою Дарією Дикою з Ню Йорку до матері під час вакаційних мандрівок по Америці й Европі та під час археологічних розкопів. Ці листи виявляють світ молодої людини, її зацікавлення, прагнення, сподівання, її реакцію на різні події, на зустрічі. Писані вони українською мовою, і тут друкуємо їх уривки після невеликої літературно-мовної редакції.

Дарія Дика, народжена по Другій світовій війні в Німеччині, виростала в Америці, закінчила в 1969 р. антропологічний факультет Гантер коледжу із спеціяльністю фізичної антропології та археології. У 1974 р. викладала антропологію в Ситі коледжі, а з нового семестру викладатиме в Квінс коледжі; розпочала працю над докторською тезою. Вона відбула кілька туристичних мандрівок, була на з'їзді ЦЕСУС'у в Німеччині, тричі брала участь в археологічних розкопах: на південному заході Америки, в Мехіко і в Англії.

Леонід Полтава

1

17 червня

Дорога Мамо!

Не можу тобі все переповісти, що сталось за ці два дні. Я тепер на „ранчо", 10-та година вечора. Пригадай якийнебудь із ковбойських фільмів, то зможеш уявити, який тут краєвид.

Нині о 1-ій годині всі студенти, майже 60 хлопців і дівчат, виїхали автами з Абукерку і їхали 3 години до „ранчо", 149 миль. Столиця Ню Мехіко, Санта Фе — мале, непомітне місто. Ми минули його швидко. У цілім стейті всі будинки одноповерхові. Земля тут така суха, що зелень росте рідкими пучками. Тут завжди велика проблема з водою. Дощі випадають рідко. Дерева такі самі сухі, як земля. Вночі холодно, а вдень до 90 ступнів. Небо дуже синє, а повітря свіже, чисте і не вогке.

Тут гасять світло о 10:30. Завтра продовжу.

19 червня

Продовжую тепер, о 7-ій ранку. Вже мали сніданок. Встаємо о 6:30, снідаємо о 7-ій, а о 8-ій ідемо на розкопи. Обідаємо там і повертаємось по 4-ій. Вечорами ще лекції з археології.

Якщо ти неспокійна за мене, то не бійся, тут нема часу на романси.

У нашій пральні нема досить води, так що будемо їздити до найближчого містечка до пральні.

Надіюсь, що ти не дуже переживаєш, бо знаєш, що мені вигідно і все в порядку. Тут дівчата такі, як і я вже з ними зжилася. Пиши мені на „Лоренс ранч", адреса внизу. Чекаю на листи і міцно цілую. Твоя Додо. (Примітка упорядника: Англійський відомий письменник О. Г. Лоренс жив із дружиною і працював у тій пів-пустельній місцевості довгі роки; перед смертю він заповів своє ранчо для користування студентам).

7 липня

...Сьогодні я встала й відчула приплив сили і свіжости. Я все менше реаґую на гаряч і добре їм. Працюємо ми попарно. Перший тиждень я розкопувала з жонатим, з червоними вусами, тепер працюю з дівчиною, малою на зріст, але дуже здібною. Ми удвох працюємо найкраще і найшвидше за всіх. Вона вчиться в коледжі Бернарда при Колюмбії. Кожна пара має 10 квадратових футів, які має скопати і переглянути. Спочатку ми збираємо всі черепки і камінці на поверхні землі, потім скидаємо лопатами перші 6 цалів землі, тоді дивимось, чи є там щось важливе: кістки або рештки стіни. Якщо нічого нема, залишаємо місце і йдемо на друге. Як щось є, скажімо, стіна, то копаємо глибше. Я ще нічого, крім кісток, камінців і черепків, не знайшла. Але інші знайшли стіну і розкопали землю до підлоги. Мої руки й лице вже дуже опалились.

9 липня

Увечорі ми оглядали антропологічний фільм.

Тут більшість студентів грають на різних музичних інструментах: флейті, чельо, піяні, скрипці. Нині всі зібрались і грають Шопена. Я також трошки грала на піяні, але знаю тільки дві речі напам'ять. Тільки двоє дівчат грають з оркестрою на фортепіяні...

У п'ятницю я і дівчина, з котрою працюю, знайшли в землі стіну, великий горщик і декілька кісток. Це була, мамо, дуже важлива знахідка, і всі нам ґратулювали.

28 липня

Дорога Мамо!

Пишу із Сан Крістобалу.

Увесь цей тиждень копала яму 7 на $4\frac{1}{2}$. Вчора дівчина, з якою копаю, поїхала до міста, і я цілий день працювала сама. Нас дуже хвалять, а хлопці дивуються. Коли змучені, то відпочиваємо під деревом. Копати не тяжко, залежить від того, в яку сторону кидаєш лопатою, в тім ціла ритміка в мускулах.

Тут почався дощовий сезон, і по полудні кропить дощ. Вчора був такий дощ, що ми скоріше закінчили працю.

Нині субота, у найближчому містечку була „фієста", і ми поїхали подивитись. Було повно туристів і еспанців. Вони подібні до порторіканців і так само поводяться. Я дивилась за керамікою для Н. Н., але індіянську кераміку треба розуміти. Найкраща коштує 20 дол. і вище. Одну мищинку абсолютно не думаю нікому дарувати. Купила вазу, яка має дуже гарну форму. Для Н. К. дістану кераміку пізніше, в Абукерку, де більший вибір. У місті я їла мехіканський обід. Деякі студенти тут наробили багато знімків, попрошу у них копії.

Субота. Сьогодні прийшли дві журналістки з газети, робили з нас знімки, казали, що напишуть про нас до газети. Вони записали моє ім'я і адресу. В Абукерку наш асистент-учитель і його жінка (йому 26 років, а вона була минулого року його студенткою) будуть для нас усіх робити „парті". Завтра — іспити, а після того ми самі собі зробимо „парті".

Вже 6-ий тиждень навчання й праці на землі, і ми всі змучені. Цілую і до скорого побачення! Додо.

АВСТРІЯ

Дорога Мамо!

Приїхали до Відня 3 години тому, дістали дуже гарні осібні кімнати.

Конгрес у Мюнхені закінчився балем, було дуже весело, але мені не вдалося запізнатися з мюнхенськими українцями.

...Абсолютно неможливо описати все, що нині бачила, але спробую. О 9:30 ранку ми сіли в автобус, який нас, студентів, повіз через ціле місто. Ми зупинялися в Шонбрунн Паласі, там, де жили Франц Йосиф і Елизавета. Пригадуєш німецький фільм із Ромі Шнайдером? Цей замок має понад 1,000 кімнат, ми бачили 45. Між гостями, які відвідували цей замок, були Моцарт і Наполеон. Тут повно золота, стиль Рококо, портрети всіх королів. З вікна автобуса ми бачили інші замки, церкви, театри і т. д.

О 2:30 пересіли на інший автобус, який нас повіз до Віденського лісу. Ми також відвідали манастир, який існує з XII століття. Він мені більше сподобався, ніж всі ті замки. Архітектура прекрасна, але дуже скромна, взагалі немає декорацій, а каплиця — щось надзвичайне! Там Франц Шуберт грав колись на органі. Ми були також у печері, де є підземне озеро, їхали човном. Дуже цікаво, але зимно.

(Продовження буде)

ДЕЛЕГАТИ 28 КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ! ЧИ ВИ ВЖЕ ВИКОНАЛИ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК Й ПРИДБАЛИ БОДАЙ ОДНОГО ЧЛЕНА В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ КОНВЕНЦІЇ? ВЧИНІТЬ ЦЕ НЕГАЙНО, ЩЕ ПЕРЕД ЗАКІНЧЕННЯМ ТРАВНЯ!

Жива історія на екрані

Пассейк, Н. Дж. (М.О.) — Документ живої, тривалої, історичної вартости: кольорово - звуковий фільм „Патріярх Йосиф" — із Кіностудії Ярослава Кулинича можна було тут оглядати в Українському Осередку, 18 травня ц. р. Понад дві години проходили перед очима глядачів Тріюмфальні відвідини Блаженнішого Патріярха Йосифа в Північній Америці, частина нашої історії на цій Землі, наших осягів на релігійному і національному полі. Перед очима глядачів були, мов у калейдоскопі: Патріярх Йосиф Сліпий, усі наші найвищі Владики Канади і ЗСА, духовенство, державні мужі Канади, провідники наших національних організацій, політичних та економічних установ і наш найцінніший осяг: наша молодь. І одно приходиться ствердити: ця праця Ярослава Кулинича — це великої ваги й вартости вклад у збереження фактів нашої історії. Для нас всіх і для майбутніх поколінь, цей фільм — жива історія.

У зв'язку з постановою цього фільму варто навести слова одного глядача, який сказав, що, побачивши цей фільм, хотів би порадити всім українцям його побачити. „Враження справді непроминаюче". Додати треба, що таких фільмів в нас не багато, а цей зокрема заслуговує на загальну увагу.

УКРАЇНСЬКА ГЕТЬМАНСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ — ВІДДІЛ 14 в НЮАРКУ, Н. Дж.

запрошує все Українське Громадянство взяти участь у відсвяткуванні

57-их РОКОВИН „Акту 29 квітня 1918 на суші і морю"

під булавою

Гетьмана ПАВЛА СКОРОПАДСЬКОГО

яке відбудеться

в неділю, 25 травня 1975 р.

О год. 11:30 в Українській Православній Церкві СВ. ТРОЙЦІ, 836 Лайонс Авеню, де відправиться

Молебень

НА ІНТЕНЦІЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ І РОДИНИ СКОРОПАДСЬКИХ

•

Опісля в залі тієїж Церкви відбудуться

Святочні Сходини

з доповіддю і мистецькою програмою.

Управа УГОА — Від. 14 в Нюарку, Н. Дж.

Увага! **КІНОСТУДІЯ ЯРОСЛАВА КУЛИНИЧА** Увага!

викінчила кольоровий звуковий фільм

„ПАТРІЯРХ ЙОСИФ"

який був випродукуваний на замовлення Владики Кир І. Борецького. Співпродуцент маестро Василь Авраменко.

ТРІЮМФАЛЬНІ ВІДВІДИНИ ПАТРІЯРХА ЙОСИФА В ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ.

Прем'єри розпочинаються в такім порядку:

ЙОНКЕРС, Н. Й. — вівторок, 20-го травня і середа 21-го травня, год. 8-ма веч., заля церкви св. Михаїла, 25 Chesnut Street.

НЮАРК, Н. Дж. — четвер, 22-го травня, заля церкви св. І. Хрестителя при Сенфорд Авеню, год. 8 веч.; п'ятниця, 23-го травня, год. 8-ма вечора.

НЮ ЙОРК — субота, 24-го травня, заля УНДому, 2-га Авеню — три сеанси: год. 4-та, 6-та і 8-ма веч.
Неділя, 25-го травня — 4 сеанси: год. 2-га, 4-та, 6-та і 8-ма веч.
Понеділок, 26-го травня — 2 сеанси: год. 6-та і 8-ма веч.

ТРЕНТОН, Н. Дж. — 27-го травня, заля Укр. Кат. Церкви, 1195 Deutz Avenue. вівторок, год. 6 і 8 веч.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — 28-го травня, заля Української Катедри, 816 N. Franklin, середа, год. 7:30 веч.
29-го травня, заля церкви св. Йосафата, 2236 Orthodox Street, четвер, год. 8-ма веч.
30-го травня, заля школи св. Миколая, 24-та і Поплер вул., п'ятниця, год. 8-ма веч.
1-го червня, заля церкви Царя Христа, 1627 В. Каюга вул., неділя, год. 2, 4, 6 і 8 веч.

Слідкуйте за дальшими оголошеннями.

Увага! **АБІТУРІЄНТИ** Увага!

та колишні Учні Української Гімназії Травнштайну та Ділліпґену над Дунаєм У 30-ЛІТТЯ (1945-1975) ЗАСНУВАННЯ ГІМНАЗІЇ

— відбудеться —

ЮВІЛЕЙНИЙ З'ЇЗД

Професорів, усіх Учнів гімназії, торговельної і народньої школи, як теж мешканців цих таборів

в днях 20-21 вересня 1975 р. в Клівленді, Огайо

в HOSPITALITY MOTOR INN, Cleveland South
5300 Rockside Rd., Independence, Ohio 44131
Tel.: (216) 524-0700
(Замовлення кімнат — безплатний тел. (800) 321-2323)

Точна програма з'їзду, в якому передбачається — доповіді, спомини, бенкет, баль, участь в Богослуженнях і ін., буде подана пізніше.

Проситься всіх зацікавлених звертатися до Організаційного Комітету:

у Вашінгтоні:
Theodor Caryk
1585 Kimblewick Rd.
Potomac, Md. 20854
Tel.: (301) 762-4879

у Чікаґо:
Luka Kostelyna
4504 N. Avers
Chicago, Ill. 60625
Tel.: (312) 478-1146

у Клівленді:
Roman Polatajko
6008 Pomona Dr.
Parma, Ohio 44130
Tel.: (216) 267-8796

у Канаді:
Wolod. Stelmach
122 Wembley Rd.
Toronto, Ont. M6C 2G6
Canada
Tel.: (416) 783-7462

---

†

З жалем повідомляємо ВП. Громадянство про відхід у Вічність дня 30-го березня ц. р. зразкового члена Управи нашого Відділу УККА і одного з основників Відділу 231-го УНС

бл. п.

мґр ІВАНА БОДРЕВИЧА

•

Опечаленій Дружині і Родині Покійного висловлюємо наші щирі співчуття.

УПРАВА ВІДДІЛУ УККА, Кемден, Н. Дж.
УПРАВА 231-го ВІДДІЛУ УНС

---

†

В глибокім смутку повідомляємо Приятелів і Знайомих, що дня 30-го березня 1975 року відійшов у Вічність, на 65-му році життя наш Найдорожчий і Незабутній МУЖ, БРАТ і ШВАГЕР

бл. п.

мґр ІВАН БОДРЕВИЧ

Тлінні Останки Покійного перевезено з Кемдену, Н. Дж. до Торонта в Канаді. Там відбулися похоронні відправи в церкві св. Покрови і там також дня 4-го квітня ц. р. відпроваджено Покійного на Вічний Спочинок на цвинтарі Park Lane.

ЗАУПОКІЙНА ЛІТУРГІЯ і ПАНАХИДА, зголошені Відділом УККА в Кемдені, будуть відправлені в СУБОТУ, 31-го ТРАВНЯ, о год. 9-ій враниі, в українській католицькій церкві СВ. МИХАЇЛА в Кемдені, Н. Дж. Просимо про молитви за Покійного.

Горем прибиті:

ОКСАНА — дружина
Близька і дальша Родина в Канаді
Близька і дальша Родина в Україні

---

†

Повідомляємо Родину і Знайомих, що в суботу, 17-го травня 1975 року в Pembroke Pine Hospital упокоїлася в Бозі наша Найдорожча МАМА

бл. п.

АННА МЕК ТРЕЙСІ

проживши 86 р., замеш. 9430 N.W. 3rd Street, Pembroke Pine, Fla.

Залишені в смутку: син Юрій з Вест Айслін, Н. Й., три доньки: Марія Ватура з Мірамар, Фла., Юлія Сільвеська з Пемброук Пайн, Фла., Стефанія Рассел з В. Айслін, Н. Й.

ПОХОРОН відбувся у вівторок, 20-го травня 1975 р. з православної церкви Трьох Святителів в Голивуд, Фла., похована на цвинтарі Dade Memorial Park, Miami, Fla.

Похороном занимався пох. зав. Whiter Karby Funeral Chapel, 1050 N. Federal Highway, Hollywood, Fla. 33020.

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149-2 ав.

Ню Йорк. — З Літературно - Мистецького Клюбу повідомляють, що в приміщеннях цього ж Клюбу, у п'ятницю 23 травня ц.р. о год. 7.30 вечора доповідатиме Нестор Пінковський на тему: „Тропічні острови Карайбського моря". Ця доповідь про екзотичні острови, їх мешканців та природу буде ілюстрована численними кольоровими прозірками.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

В двадцяту болючу річницю смерти нашого Незабутнього Мужа, Батька і Дідуся

бл. п.

ГРИГОРІЯ ПАСТУШЕНКА

буде відслужена

Служба Божа і Панахида в суботу, 24-го травня 1975 року

в Українській Католицькій Церкві в Гартфорді, Конн.

В глибокому смутку

МАРІЯ — дружина, Діти і Внуки.

•

Для вшанування пам'яті Нашого Дорогого Мужа, Батька і Дідуся — Григорія Пастушенка складають 200.00 дол. на Український Науковий Інститут Гарвардського Університету.

МАРІЯ — дружина
ОЛЬГА ВЕРЕСЮК — дочка
МИРОСЛАВ — син
Внуки:
НІНА ВЕРЕСЮК
АДРІЯНА ПАСТУШЕНКО-ГІВІТ
БОРИС ПАСТУШЕНКО

ВІДБУДУТЬСЯ ІНФОРМАЦІЙНІ ЗБОРИ УАФТ

Ню Йорк. — Управа Українсько-Американського Футбольного Товариства інформує, що в п'ятницю, 23-го травня, ц.р., в приміщенні УСК-у (33 Схід 7-ма вулиця) о год. 7-й вечора відбудуться ширші інформаційні збори УАФТ-ва. На порядку нарад справа спортової діяльности УСК-у, виміна членських виказок, господарсько-фінансові справи тощо.

В пам'ять

проф. Василя Стецюка

на будову нової Церкви в Ню Йорку зложили:

Д-р Володимир ДУШНИК	$10.00
Роман ГОЛІЯТ	10.00
Інж. Андрій ЗАЛІСКО	10.00
Ярослава ГУБЕРНОВИЧ	10.00
Ірена ГОШОВСЬКА	10.00
Оксана ПРИПЛЕСЬ	10.00
Інж. Нестор ПІНКОВСЬКИЙ	10.00

---

†

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Українською Громадою, що після важкої хвороби упокоїлася в Бозі, 19-го травня 1975 року в шпиталі в Едмонтоні, Канада, на 29-му році життя

бл. п.

ІВАНКА З ГЛІБОВИЧІВ МЕДВІДСЬКА

ПАНАХИДИ відбудуться в Торонті, в середу і четвер, 21 і 22 травня 1975 р. о год. 8-ій вечора в похоронному заведенні Кардинала, 92 Annette Street.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА і ЧИН ПОХОРОНУ з церкви св. о. Миколая в п'ятницю, 23-го травня 1975 р. о год. 9-ій ранку, а відтак жалобна процесія на цвинтар Park Lawn.

З глибоким жалем:

БОГДАН — чоловік
ПЕТРО і ОЛЕНА ГЛІБОВИЧІ — батьки
МАРІЧКА — сестра
КОНСТАНТИН і НАТАЛКА МЕДВІДСЬКІ — тесті
ВОЛОДИМИР і СВІТЛЯНА МЕДВІДСЬКІ з родиною — шваґер
МАРІЯ ЧИЧУК — тітка
ІВАНКА БРИҐІДЕР, ДАРІЯ і МИХАЙЛО ЦИБУЛЬСЬКІ з родиною
МАРІЯ КОМІСАР
МИРОН і СОФІЯ БАРАНОВСЬКІ
та близька і дальша Родина в Америці і Україні

•

На нев'янучий вінок просимо складати на Шевченківську Фундацію в Канаді, в ЗСА на Центр Українських Студій в Гарварді і Canadian Cancer Society.

---

†

Ділимося сумною вісткою, що дня 19-го травня 1975 року трагічно згинула наша Найдорожча ДРУЖИНА, ДОНЬКА і СЕСТРІНКА

бл. п.

ЛІДІЯ З ПИРОЖИНСЬКИХ ФЕДЮК

ПАРАСТАС відбудеться в середу, 21-го травня 1975 року о год. 8-ій веч., в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН відбудеться в четвер, 22-го травня 1975 року о год. 9:30 ранку з церкви св. Юра на цвинтар св. Духа в Hamptonburg, N.Y.

Горем прибиті:

д-р СЕМЕН ФЕДЮК — муж
ОЛЕНА ПИРОЖИНСЬКА — мати
ЛЕВ і ІВАН ЛИПЕЦЬКІ з родиною — вуйки
д-р ІВАН і ЗЕНЯ ПИРІГ з родиною — вуйки
та близька і дальша Родина

---

†

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Друзів і Знайомих, що дня 14-го травня 1975 року відійшов від нас несподівано у Вічність, на 68-му році життя

бл. п. маґістер фармації

МИРОН ВОЛОДИМИР РОБАК

ПАНАХИДА за спокій душі відправлена буде в п'ятницю, дня 23-го травня 1975 р. о год. 8-ій веч., у похоронному заведенні Говард, Берклей Парк Чапель Вест 46 і Теннісон у Денвер, Колорадо.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, дня 24-го травня 1975 р. о год. 9-ій рано з похоронного заведення до церкви Преображення Господнього, а з церкви по св. Літургії на католицький цвинтар Олівет у Денвер, Колорадо.

Горем прибиті:

дружина ОЛЕКСАНДРА
донька ЛЯРИСА з чоловіком і дітьми
сестра ЄВГЕНІЯ
брат ЯКІВ
сестрінок ЄВГЕН
кузен ІВАН з дружиною СОФІЄЮ з синами

Команда **СВЯТА ЮРІЯ** (Свято Весни)

на ВОВЧІЙ ТРОПІ в ІСТ ЧЕТЕМ, Н. Й.

щиро запрошує всіх Пластунок і Пластунів, Пластприят, Українські Організації, Українську Молодь і Громадянство на

ВЕЛИКУ ВАТРУ

ПРИСВЯЧЕНУ

25-ЛІТТЮ СМЕРТИ ГЕН.-ХОР. ТАРАСА ЧУПРИНКИ — ПЛ. СЕН. РОМАНА ШУХЕВИЧА, Головного Командира УПА та ПОСВЯЧЕННЯ ПРАПОРА 23-го КУРЕНЯ УПС-ів „ХМЕЛЬНИЧЕНКИ"

В ПРОГРАМІ СВЯТА:

Субота, 24-го травня 1975 р.: Терновий змаг юнацтва.

Неділя, 25-го травня 1975 р.:
о год. 10-ій ранку — Служба Божа і посвячення Курінного прапора, спортові змагання
о год. 9-ій веч. — **ВЕЛИКА ВАТРА** на якій святочне слово виголосить новообраний голова КПС пл. сен. Андрій Мицьо, був. старшина УПА

Понеділок, 27-го травня 1975 р. — Фінали, заприсяження, іменування, переходи з уладів, відзначення, роздача нагород і закриття.

Свято переводять курені УПС і УСП Хмельниченки, Курінь старших пластунок „Чорноморські Хвилі" і курінь старших пластунів „Побратими".

СКОБ!

ЗА КОМАНДУ СВЯТА ЮРІЯ
пл. сен. ЗЕНОН УШАК — ХМЕЛЬ. — комендант
ст. пл. МІРА ОДЕЖИНСЬКА — Ч. Х. — писар

---

†

В глибокому смутку повідомляємо Родину і Знайомих, що 11-го квітня 1975 р. упокоївся в Бозі, наш Найдорожчий БАТЬКО, ДІДУСЬ, ПРАДІД і БРАТ

св. п. інж.

ВОЛОДИМИР ЯРОШЕВИЧ

Горем прибиті:

дружина — СТЕФАНІЯ в Польщі
доньки: ЄВГЕНІЯ ХАРЧЕНКО з чоловіком інж. ЮХИМОМ
СТЕФАНІЯ з донькою МАРІЄЮ
син — д-р МИРОСЛАВ з дружиною д-р ЯДВИГОЮ
донька — маґр фарм. ІРЕНА ЖЕВРОВСЬКА з чоловіком
брати: ЙОСИФ і ТАДЕЙ
сестри — ГАЛИНА і СОФІЯ
Дальша і близька Родина в ЗСА, Польщі й Україні
9 внуків і 2 правнуків

ПОХОРОН відбувся 14-го квітня 1975 р. в Ольштині, Польща.

•

Замість квітів, Родина просить складати пожертви на фонд Опіки над Старшими і Сиротами, на конто „Самопомочі", 734 Sanford Avenue, Newark, N.J. 07106.

---

†

В глибокому жалю і смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що 20-го травня 1975 року упокоївся в Бозі у Філядельфії, Па. на 83-му році життя, по важкій недузі, прийнявши Найсвятіші Тайни

ІВАН МОЛЯЩИЙ

учитель середніх шкіл, доцент університету, сотник УГА.

ПАНАХИДА буде відслужена в п'ятницю, 23-го травня 1975 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Насевичів при 109 E. Tabor Rd., Філядельфія, Па.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 24-го травня 1975 р. о год. 9-ій ранку, по відслуженні Заупокійної Богослужби в церкві Христа Царя на Найотавні, на український католицький цвинтар у Факс-Чейсі.

Пригноблені смутком:

ІРИНА й АДАМ РАЙНЕР — донька і зять
БОГДАННА і БОГДАН МИКИТЮХ — внучка з чоловіком
МАРІЯ ІВАХІВ — шваґрова
ЗВЕНИСЛАВА і ВОЛОДИМИР РОМАНІВ — сестрінка з чоловіком і доньками: ХРИСТИНОЮ і ГАЛИНОЮ
СЛАВОМИРА і МИРОН БІЛАС — сестрінка з чоловіком
АННА КУСІБАБ — сестра з родиною в Польщі
АНГЕЛИНА ЗЄЛІНСЬКА — сестра з родиною в Польщі
Дальша Рідня в Україні

Португальська військова хунта закрила соціялістичну газету

Лісбона. — З кількох некомуністичних газет, які ще появляються в Португалії, розпорядком військової хунти закрито офіційний орган Португальської Соціялістичної Партії „Республіка", використавши захоплення будинку видавництва комуністичною боївкою, яка перервала нормальне видавання газети. Закриваючи соціялістичну газету, речник хунти і міністер інформації капітан Хорге Коррея Хезуїно гостро заатакував португальських соціялістів, мовляв, вони намагаються „саботувати" португальську революцію. Очевидно, хунті йшлося про претекст, щоб закрити найбільший і цілком незалежний від неї і комуністів часопис і в цей спосіб позбавити соціялістичну опозицію трибуни.

В Португалії продовжуються заворушення, які організують, згідно з місцевими інформаціями, екстремістські ліві групи з табору т.зв. маоїстів, які є також проти португальських комуністів. Покищо невідомо, які заходи стосуватимуть соціялісти, щоб відзискати право видавати власну газету.

В контексті такого розвитку подій в Португалії інтересною є позиція італійських комуністів. На сторінках італійського комуністичного органу „Уніта" появилася редакційна стаття, в якій засуджується насильне захоплення португальськими комуністами соціялістичного видавництва. Італійські комуністи окреслюють цей вчинок португальських комуністів, як „контрреволюційний замах", зорганізований екстремістськими елементами.

НАУКОВА ЧАСТИНА З'ЇЗДУ УЛТПА

(Продовження зі стор. 2-ої

почнуться вже в п'ятницю 23-го травня о 6-ій год. вечора. У програмі — справи умового недорозвитку, справи ґенетики та психіятричні.

Доповідачем у ділянці умового недорозвою буде д-р Михайло Логаза. На основі статистики в ЗСА, як твердить д-р Логаза, є біля шести мільйонів умово упосліджених людей. Причини цього упослідження не завжди відомі, але при відповідній лікарській опіці таким людям можна дуже допомогти, в першу чергу, коли вчасно поставити діягнозу, що дитина умово недорозвинена.

Лише в 25 відс. тупоумних дітей можна визначити докладну причину їхнього недорозвитку. Деякі пошесні хвороби, що були часто причиною пізнішого умового упослідження, завдяки науковим дослідам заникли, значить, наука стала в пригоді людству, допомагала усунути разом з хворобами і причини наслідків їх. Різного роду терапія, державні заведення та клініки стараються допомагати недорозвиненим дітям та дорослим і тим зменшити терпіння родин такир дітей та облегшити тягар держави, яка мусить опікуватися такими дітьми, щоб вони хоч частинно стали хосенними для загалу. Доповідь буде доповнена коментатором д-р Ніною Дражньовською.

Про причини пошкодження плоду в лоні матері і наслідки тих пошкоджень буде говорити д-р Олег Волянський. Тема його доповіді — це наука, яка називається „цитогенетикою". Є це галузь науки біології, що займається відхиленням у структурі клітин та їх відношенням до спадковости. За останніх 15 років ця галузь науки зробила великі поступи, завдяки відкриттям французького вченого Леженa.

Важливими тут є хромозоми, які містять в собі гени і це є т. зв. „генетична матеріял". Аналізуючи хромозоми батьків та плоду в лоні матері можна тепер передбачити можливості умового пошкодження дитини. Генетичні клініки — порадні відіграватимуть щораз то важливішу ролю в житті суспільности і, коли люди, що мають намір заснувати родину, будуть ними як слід користуватися, тим менший буде відсоток дітей з різного роду умовими пошкодженнями.

Доповідь д-ра О. Волянського буде доповнена коментатором д-ром Оленою Врецьоною.

Цікаву доповідь на тему наставлення загалу до лікарів - психіятрів і погляд на психіятрію виголосив д-р Андрій Тершаковець. Аналізи публічної опінії (т.зв. „поллс"), при яких уживається спеціяльної техніки, ствердили, що ще й досі панує несвідоме негативне наставлення публіки до умово хворих осіб. Негативне і забобонне повір'я, що божевільні люди, це чарівниці чи чарівники, панує серед населення ще й досі, хоч вже цих нещасних не палиться більше на вогнищах. Негативне наставлення до хворих поширюється також і на лікарів, які займаються психічними хворими та на медичний персонал — сестер та суспільних працівників, які працюють в психіятрії. Це негативне відношення публіки до психіятрів і психіятрії як науки поволі змінюється. Прелеґент у своєму докладі роз'яснить причини такого наставлення та всебічно насвітлить це питання.

Ще цього самого вечора в п'ятницю відбудеться другий науковий панель (о год. 7:30 веч.), присвячений здоров'ю дітей. В ньому беруть участь чотири лікарі - педіятри з Чикаґо: Целевич, Фішер - Слиж, Шандра, Павлинський та д-р фармації Головатий. Модератор — д-р Харкевич, що буде також спеціяльним доповідачем. Дитячі хвороби та поборювання їх будуть тут широко обговорені, як також запобігання хворобам та під час захворювань вживання відповідних ліків. Кожна фармацевтична компанія продукує найрізноманітніші ліки і лікарям треба стежити за новими появами, щоб знати, які ліки вибрати, і батькам треба визнаватись в цьому, як приписані ліки уживати, і коли їхні діти повинні мати відповідні щеплення і т.п.

Того самого вечора відбудеться доповідь про туберкульозу (популярна назва — „сухоти"). З минулого життя в Україні знаємо, яким тягарем була ця хвороба для нашого населення, а й тепер надходять вістки з України, що ця хвороба там ще і далі через невідрадні умови існування є дуже загрозливою.

Туберкульоза в Америці, як і взагалі на Заході, завдяки наполегливим дослідам та матеріяльному добробутові майже вже викорінена. Нові ліки причинилися до цілковитого обниження інфекційности захворювання відкритої туберкульози, так що санаторії через відсутність пацієнтів, позамикано. Хворі, яких лишилось дуже небагато, лікуються амбуляторійно. Кількість відкритих випадків хвороби зменшилася з 50 тис. у 1961 до тридцяти тисяч в 1974 році.

(Продовження буде)

БІЛОДІДОВА „ТЕОРІЯ ДВОМОВНОСТИ" В ДІЇ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

шка. Ця остання вимова у сприйнятті зросійщених містюхів, безсумнівно, викликає глузування з української мови як мужицької, „колгоспної", „некультурної" мови.

Але я маю ще „яскравіший" факт із здійснення Білодідової „теорії двомовности". У журналі „Українська мова і література в школі" за березень 1975 р. надруковано „на допомогу шкільній художній самодіяльності" „літературно - музичну композицію, присвячену 30-річчю перемоги радянського народу над фашистською Німеччиною". „Склала" (так написано під текстом) це страховище якась Н. Т. Рудик. „Композиція" зветься „Безсмертям осяяний подвиг", написано її в драматичній формі, при чому більшість тексту віршована, а надруковано його петитом на дев'ятьох великих журнальних сторінках. Прозою подані цитати з В. Леніна, Л. Брежнєва і В. Щербицького. Я не підраховував рядків, але на око видно, що приблизно половина цього тексту українською мовою, а половина російською. Показове й те, що сказано українською мовою і що російською. От хлопець - українець каже: „Я щасливий... що збагнув своє місце на землі. Я так люблю сіяти! Люблю орати, косити, волочити. Але понад усе люблю сіяти, садити, плекати, щоб росло. Тоді я сторукий". Авторка так, очевидячки, розуміється на „сійбі", „оранці", „косовиці" та „волочінні", що поплутала цей „колгоспний процес праці. Та й українська мова в цьому „Безсмерті" призначена тільки для „колгоспників". Зате російською мовою звучить щось інше: „Встает Москва — народная краса. Москва! Москва! Святыня нашей слави... О древний город! Вещий богатырь"...

А що це надруковано в журналі „Українська мова й література в школі", то це пішло в усі українські, переважно вже тільки сільські школи.

От як виглядає Білодідова „двомовність" в українській школі! Такого ще не було в історії національно-мовного крутійства большевиків! Як бачимо, Москва зуміла й „науково - технічну революцію" використати для русифікації...

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ ГЕЛЕН ГАЛИЦЬКИЙ, член УНС Відд. 98 Б-ва св. Володимира в Шенандо, померла 26 лютого ц.р. на 85-му р. ж. Нар. 1889 р., стала членкою в 1923 р. Залишила в смутку синів Михайла, Івана, Антонія, дочок Марію, Анну і Бетсі, 11 внуків і 18 правнуків. Похорон відбувся 1 березня на цвинтарі св. Стефана в Шенандо.
Вічна Їй Пам'ять!
О. Дудіч, секр.

МАРІЯ ГИРЯК, член УНС Відд. 236 Т-ва Вільних Козаків в Сайр, Па., померла 3 лютого 1975 р. на 82-му р. ж. Нар. в 1893 р. в Саєрі, Па., стала членкою УНС в 1924 р. Залишила в смутку дочок Юлію, Олену і Бетті, синів Лева і Івана, 16 внуків і 12 правнуків. Похорон відбувся 7-го лютого на укр. кат. цвинтарі в Аттенс.
Вічна Їй Пам'ять!
М. Скерпон, секр.

ІВАН ЛЯШОК, член УНС Відд. 388 Т-ва Запорізька Січ в Честері, Па., помер 16-го березня 1975 р. на 85-му р.ж. Нар. в Україні, став членом УНС в 1943 р. Залишив у смутку дружину Анну. Похорон відбувся 18 березня на цвинтарі Лови Крофт в Лінвуд, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секр. Відділу.

ПАВЛО МЕЛЕНЬ, член УНС Відд. 170 в Джерзі Ситі, помер 1 березня 1975 р. на 85 р. ж. Нар. 1890 р., став членом УНС в 1915 р. Залишив у смутку синів Йосифа і Еміля. Похорон відбувся 5 березня на цвинтарі св. Хреста в Норд Арлінгтон, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Секр. Відділу.

КАТЕРИНА КІЧАН, членка УНС Відд. 94 Т-ва Маркіяна Шашкевича в Гамтрамк, померла 16 березня 1975 р. на 78-му р. ж. Нар. 13 червня 1896 р., стала членкою УНС в 1944 р. Залишила в смутку родину. Похорон відбувся 19 березня на цвинтарі Мт. Олівет в Детройті, Міч.
Вічна Їй Пам'ять!
Секр. Відділу

МИКОЛА СЛОБОДЯН, член УНС Відд. 432 Т-ва ім. Тараса Шевченка в Торонто, Канада, помер 10 березня 1975 на 76-му р. ж. Нар. 24 квітня 1900 р. в Ольховчі, Україна, став членом УНС в 1945 р. Залишив у смутку дружину Марію, двох синів і 4 внуків. Похорон відбувся 13 березня на цвинтарі Проспект в Торонто, Канада.
Вічна Йому Пам'ять!
Секр. Відділу.

СОФІЯ СТРІЛЬБИЦЬКА, — членка УНС Відд. 112 Т-ва Пречистої Діви Марії в Парма, Огайо, померла 20 березня 1975 р. на 81-му р. ж. Нар. 30 вересня 1893 р. в Україні, стала членкою УНС 1936 р. Залишила в смутку дітей, внуків і правнуків. Похорон відбувся 24 березня на цвинтарі св. Петра і Павла в Парма, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!
Секр. Відділу.

ТАРЗАН, Ч. 7304. Обговорюють плян дії.

Там, де кожний звук попереджує про можливого ворога, то навіть гелікоптер, який є на ратувальній місії, вносить страх в спокійну картину...

Генерале Їтс! Десь за годину ми повинні долетіти до місцевости, в якій висадимо Тарзана!

Ми, Тарзане, вимінюватимемось щоденно інформаціями, коли кожного полудня будемо кружляти над цією околицею... Ти вживай це „вокі-токі"!

Надіюсь, що ви не будете мусіти робити надто багато полетів!